

Raadsinformatiebrief

Datum	9 mei 2023	Zaaknummer	2346379
		Portefeuille	Openbare orde en veiligheid ir. C.H.C. van Rooij
Onderwerp	Overeenkomst COA m.b.t chaletpark Boschvoort		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De voortgang van de huisvesting, opvang en begeleiding van asielzoekers, (Oekraïense) vluchtelingen en statushouders in 2023.

Inleiding

Langs deze weg willen wij u regelmatig informeren over de voortgang van de opvang van asielzoekers, Oekraïners en statushouders in Meerijstad. Daarbij komt onder meer aan de orde hoe het staat met de huisvesting, zorg, onderwijs en integratie van de diverse doelgroepen. De Oekraïense vluchtelingen noemen we specifiek omdat zij in Europa een aparte status hebben ten opzichte van andere vluchtelingen. Eind december 2022 heeft u als raad het beleidskader vastgesteld waarmee het college van B&W aan de slag is gegaan. De uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd luiden:

- 1) In ieder geval tot 4 maart 2024 te voorzien in gemeentelijke opvang van gevluchte Oekraïners;
- 2) In ieder geval tot 4 maart 2024 ondersteuning te bieden aan Oekraïners in de particuliere opvang;
- 3) Te voorzien in de opvang van ca. 250 asielzoekers of zoveel als conform de afspraken in de regio Noordooost-Brabant nodig is;
- 4) Te onderzoeken of slimme combinaties mogelijk zijn met het huisvesten van andere doelgroepen;
- 5) Te streven naar spreiding van opvang en huisvesting van de verschillende doelgroepen;
- 6) Te zoeken naar kleinschalige oplossingen waar dat kan en centrale oplossingen waar dat (financieel) noodzakelijk is;
- 7) Innovatieve en onorthodoxe oplossingen niet uit de weg te gaan.

Inmiddels is in de regio afgesproken dat de gemeente Meerijstad in 2023 450 Oekraïense vluchtelingen opvangt en circa 300 asielzoekers langjarig. Daarnaast is de taakstelling voor de huisvesting van het aantal statushouders gestegen tot 227 in 2023 (99 in de 1^e helft van 2023 en

128 voor de 2^e helft van 2023). Bij particulieren thuis worden nog eens circa 150 Oekraïense vluchtelingen opgevangen. De gemeente

Meerijstad heeft dus een forse opgave als het gaat om het huisvesten, opvangen en begeleiden van (Oekraïense) vluchtelingen, asielzoekers en statushouders.

Op 11 april 2023 hebben we u een raadsexcursie aangeboden waarbij een aantal opvanglocaties is bezocht. Daarbij is een overzicht aangeboden van de locaties die momenteel in gebruik zijn of op zeer korte termijn in gebruik worden genomen. Het geactualiseerde overzicht vindt u in de bijlage van deze raadsinformatiebrief (bijlage 1). U ziet in het overzicht dat de bouw van flexwoningen aan de Bremweg vertraagd is. Dit heeft te maken met onder meer een dassenburcht die bij flora en fauna onderzoek is aangetroffen en een (mogelijke) vliegtuigbom die onschadelijk moet worden gemaakt. De zoektocht naar nieuwe locaties gaat overigens door. Dit zodat ook voor de langere termijn voor alle doelgroepen voldoende huisvesting en/of opvang kan worden gegarandeerd.

Kernboodschap

De gemeente Meerijstad voldoet op dit moment al nagenoeg aan de taakstelling om in 2023 450 Oekraïense vluchtelingen en 300 asielzoekers op te vangen en extra statushouders te huisvesten. Daarbij zijn innovatieve en onorthodoxe oplossingen gevonden, zoals de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen in woonzorgcentrum de Watersteeg. Ook is het gelukt om afspraken te maken met de woningcorporaties over de versnelde en extra bouw van tijdelijke (flex)woningen. Dit zodat voor ook andere doelgroepen, zoals spoedzoekers, kansen worden gecreëerd (zie ook de bijlage). Daarnaast is een combinatie gemaakt van kleinschalige en centrale opvanglocaties verspreid in de gemeente. De locaties wijzigen overigens (gedeeltelijk) nog. Dit omdat een groot aantal locaties tijdelijk is (zie ook de bijlage).

Onderwijs

In Nederland zijn kinderen vanaf 5 jaar leerplichtig. Dat geldt ook voor asielzoekers en (Oekraïense) vluchtelingen. Op dit moment wonen op de opvanglocatie voor asielzoekers aan de Markt in Schijndel 35 kinderen (aan de Heidebloemstraat in Schijndel wonen geen kinderen). Inhuizing van de opvang voor minderjarige asielzoekers in vakantiepark Boschvoort vindt vanaf 15 mei plaats. In de diverse opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen wonen 86 kinderen. We proberen deze kinderen zo snel mogelijk naar onderwijs te begeleiden. Gelet op de forse toestroom en daarbij het personeelstekort in het onderwijs, vormt dit een uitdaging. Onderwijs aan nieuwkomers is het afgelopen jaar flink opgeschaald. Kinderen van 4 t/m 11 jaar uit Veghel en Sint-Oedenrode gaan naar de Taalvijver. In Schijndel gaan de Oekraïense vluchtelingen naar de Regenboog en de kinderen uit de crisisonderopvang naar het Talent. Afhankelijk van de woonplek van de 12 t/m 17-jarigen, gaan zij naar een Internationale Schakel Klas (ISK) in Oss, Uden, Boxtel, Den Bosch of Eindhoven. Met onze lokale onderwijspartners én regionale gemeenten en onderwijsinstellingen, bekijken we de mogelijkheid om ook in Veghel ISK onderwijs mogelijk te maken.

Gezondheidszorg

De medische zorg op de opvanglocaties voor asielzoekers op de Markt en de Heidebloemstraat in Schijndel wordt geleverd door uitzendbureaus voor medici die in nauwe afstemming staan met het COA. De medische zorg voor minderjarige asielzoekers op vakantiepark Boschvoort wordt via het

COA verzorgd. Over medische zorg voor Oekraïense vluchtelingen zijn afspraken gemaakt met (huis)artsenpraktijken in de gemeente. Merkbaar is wel dat de druk op de gezondheidszorg groot is en dat het soms een uitdaging is om voldoende zorg te kunnen bieden.

Welzijn

Nieuwkomers - asielzoekers en vluchtelingen - worden waar nodig laagdrempelig ondersteund op diverse leefgebieden. Vanuit de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad vindt ondersteuning plaats voor deze inwoners om te landen in Meierijstad en de directe omgeving waar zij blijven. Ook helpen zij bij het vinden van de weg in het speelveld van welzijn, ondersteuning of dag invulling. Daar waar mogelijk vindt er aansluiting plaats bij reguliere (welzijns-)activiteiten.

Werk en participatie

Oekraïense vluchtelingen mogen zonder belemmeringen werken. In de GOO in Sint-Oedenrode (Rabobank en Zwembadweg) werkt een kleine 70 procent van de Oekraïners; in Schijndel (wijk Hoevenbraak) 71 procent; in Veghel (klooster en Nederboek) 60 procent en in de Watersteeg ca. 25 procent van de (volwassen) bewoners. De verschillen in aantallen hebben te maken met de verschillen in populatie. Oekraïners werken in veel gevallen via tussenkomst van PIM Werkt. Asielzoekers mogen het eerste halfjaar niet werken. Daarna onder voorwaarden wel. Een asielzoeker mag maximaal 25 procent van zijn of haar inkomen en maximaal een bedrag van 246 euro per maand houden. De rest moet aan het COA betaald worden. Ook is een tewerkstellingsvergunning nodig en mag werken maar 24 van de 52 weken. Een uitspraak van de rechter lijkt die mogelijkheden te verruimen. Daarnaast pleit de VNG inmiddels voor de verruiming van mogelijkheden van arbeidsparticipatie van asielzoekers. Regioplan (bureau voor beleidsondersteuning) onderzoekt momenteel wat de belemmeringen zijn van asielzoekers op de arbeidsmarkt. Het rapport en de reactie van het Kabinet hierop zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 naar de Tweede Kamer gaan. In onze gemeente proberen wij asielzoekers zo vroeg mogelijk te ondersteunen met onder meer taallessen. Ook kunnen zij op de opvanglocaties aan de slag met klusjes in bijvoorbeeld de keuken, de schoonmaak en/of bij het organiseren van activiteiten. Zij krijgen hiervoor een extra zakcentje van 14 euro per week. Statushouders worden via het traject van inburgering begeleid bij het vinden werk. Voor vroeg inburgering van statushouders is steeds meer aandacht.

Veiligheid

Op alle centrale opvanglocaties in Meierijstad voor asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen werken wij met 24/7 beveiliging. Het gaat dan om de locaties aan de Markt in Schijndel (voormalig gemeentehuis); de Heidebloemstraat in Schijndel (voormalig kantoorpand); de Jan Tinbergenstraat in Sint-Oedenrode (voormalig kantoorpand) en de Deken van Miertstraat in Veghel (voormalig klooster). Hiervoor maken wij gebruik van een erkend beveiligingsbedrijf. Dit doen we om een aantal redenen. Het gaat om gastheer/-vrouw schap, toegangscontrole, de-escalerend en handelend optreden bij incidenten op en in de directe omgeving van de locatie. Daarnaast hebben beveiligers een cruciale rol in het kader van de bedrijfshulpverlening. De beveiliging is op elke locatie 24/7 telefonisch bereikbaar. Samen met het werkatelier Veiligheid, de locatiemanager en in voorkomend geval de politie, zorgen zij ervoor dat onze bewoners en inwoners prettig en veilig met elkaar kunnen wonen en dat de buurt weinig tot geen overlast ervaart. Op decentrale locaties zoals de woningen in de wijk Hoevenbraak in Schijndel is beveiliging overbodig. De opvang van vluchtelingen verloopt in zijn algemeenheid zonder noemenswaardige incidenten of problemen.

Communicatie

- Op 11 april bezochten we met raadsleden 3 locaties: de Markt in Schijndel, de Heidebloemstraat in Schijndel en het voormalige kantoor van de Rabobank in Sint-Oedenrode. Op een later moment komt o.a. Boschvoort aan de beurt als de locatie verder is ingericht.
- Van de raadsleden kregen we de reactie dat deze manier van delen/communiceren van meerwaarde werd gevonden. Naast het bekijken van de locaties kregen raadsleden een stand van zaken te horen. Ook waren er fijne gesprekken met bewoners die hun ervaringen deelden.
- Omwonenden van de drie centrale opvanglocaties voor Oekraïners (de wijk Hoevenbraak in Schijndel, de Rabobank in Sint-Oedenrode, het klooster in Veghel) zijn omwonenden per brief geïnformeerd. Dit bericht is ook gedeeld op onze website en op de gemeentepagina in de weekbladen. Hierbij is ook gemeld dat de gemeente het Rabokantoor heeft aangekocht.
- Omwonenden zijn na de inloopbijeenkomst geïnformeerd over de actuele stand van zaken. Alle vragen/antwoorden op de inloop werden op de website aangevuld, daarover hebben omwonenden een voortgangsbericht ontvangen.
- Omwonenden ontvangen (desgewenst) een nieuwsbrief waarin we ook (de mooie) achtergrondverhalen delen. In die nieuwsbrief proberen we hen ook te bewegen om zich te abonneren op de algemene gemeentelijke nieuwsbrief waarin we naast de algemene berichten ook mooie verhalen gaan opnemen. Die delen we overigens ook op de gemeentepagina en via social media.
- Direct aanwonenden van voormalig vakantiepark Boschvoort worden door het COA en de gemeente uitgenodigd om op 10 mei aanstaande vakantiepark Boschvoort te bezoeken. Zij kunnen dan kennis maken met de locatiemanager, krijgen een rondleiding en kunnen in gesprek over randvoorwaarden als de omheining en ontsluiting van het park. Daarnaast zijn er individuele gesprekken met omwonenden.
- Rond de Bremweg functioneert een klankbordgroep met onder meer omwonenden, ondernemers en vertegenwoordigers van het naastgelegen sportpark.
- Over de opvanglocaties aan de Markt en de Heidebloemstraat in Schijndel is prima contact met onder meer omwonenden en ondernemers.

Participatie

Wij betrekken omwonenden en ondernemers via bijvoorbeeld een klankbordgroep of andere vormen van overleg bij de inrichting en de opvang rond en in de diverse locaties. Ook zijn diverse omwonenden als vrijwilliger actief. Daarnaast is er overleg met partners en partijen op het gebied van onderwijs, welzijn en gezondheidszorg en arbeidsparticipatie en met woningcorporaties, vastgoedeigenaren en ondernemers.

Kanttekening

Op dit moment staan de media vol van de berichten over de aanzwellende instroom van vluchtelingen. Ongewis is nog wat de exacte consequenties zullen zijn voor de afspraken in de regio. Duidelijk is al wel dat in plaats van 75.500 77.100 (asiel) opvangplekken nodig zijn per 2024.

Zie ook bijgevoegde brieven van het Ministerie van J en V en de VNG (bijlagen 2 en 3).

Duurzaamheid

De inzet is om bestaand (leegstaand) vastgoed te benutten en om flexwoningen te realiseren die aan de geldende duurzaamheidsnormen voldoen. Zo zijn de RVB-woningen voorzien van zonnepanelen.

Financiën

De kosten voor de opvang van Oekraïners en asielzoekers worden gedekt door het rijk. De huisvesting van statushouders gaat via de reguliere weg. Het betreft hier immers nieuwe Nederlanders.

Planning

Het doel is om in ieder geval dit jaar te voorzien in de huisvesting, opvang en begeleiding van ca. 300 asielzoekers en 450 (Oekraïense) vluchtelingen. Ook dienen de ca. 225 statushouders gehuisvest te worden.

Bijlage(n)

- 1) Overzicht locaties
- 2) Brief Ministerie J en V d.d. 2 mei 2023
- 3) Brief VNG d.d. 4 mei 2023

Ter inzage documenten

Bijlagen brief min. J en V.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij